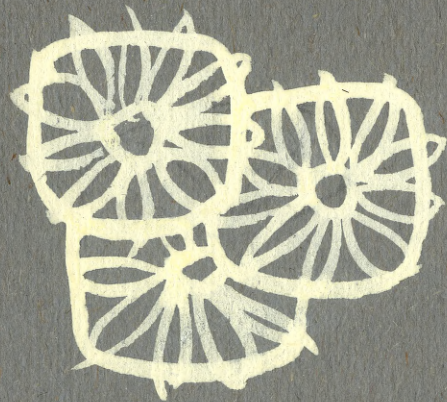

*N*ATURALIS-
TIDE

RINGIDE TEGEVUUSE
KROONIKA

*Looste Naturalistide Keskmajas
1963-67. A.*

FK 44084-1

Naturalistide Maja juures pargis

FK 44084-2

*Õppe-
aias*

FK 44084-3

Vabariikliku Noorte Naturalistide Jaama põhiülesanded 1963.aastal:

I Abistada koole NLKP 22. kongressi otsuste elluviimisel.

II Abistada pioneerimalevaid rühmadevahelises võistluses "Parima rühma nimele".

1963/64.ö/a.

NLKP Keskkomitee juunipleenumil ülestõstetud eesmärgi - igakülgselt arenenud inimese kasvatamine - täitmiseks kujundada noortes materialistlikku maailmavaadet looduse tundmaõppimise kaudu 1964/65. ö/a.

V.I. Lenini 95. sünniaastapäeva, võidupüha, 20.aastapäeva ja ENSV 25.aastapäeva väärikas tähistamine saavutustega töös igakülgselt arenenud inimese kasvatamisel.

Vabariigi pioneerimalevate abistamine võistlusel "Särage leninlikud tähekesed." 1965/66.ö/a.

Nõukogude võimu 50.aastapäeva tähistamiseks 1967.a. aktiviseerida loodusesõprade ringide tegevust vabariigis.

Selleks: 1) korraldada konkurss parimale ringile
2) anda välja juhendid ringi tööks; 3) viia läbi vabariiklik öppelaager ringijuhatajatele.

Suunata vabariigi pioneerimalevaid leninlikul töövalvel - kodurajooni, - linna looduse kaitsmisest osavõtmisele, kooli ümbruste kaunistamisele.
1966/67.ö/a.

Nõukogude võimu 50.aastapäeva tähistamiseks 1) valmistada kõigis loodusesõprade ringides pioneeriinstruktorid pioneeride VII vabariiklikuks kokkutulekuks.

Opyeaias

FK 74084-4
Kasvuhoones

2) juhendada koolide looduskaitsealast tööd konkursist osavõtmisel.

3) suunata vabariigi pioneerimalevaid oma kodukoha kaunimaks muutmisel.

1963/64.ö/a. töötavad erialaringid: aiandus - õpet. S.Passov, L.Saluste,
H.Nääs, M.Karu, M.Tahk.

botaanika - V.Kasemets, L.Rätsep

zooloogia - T.Randla, H.Aare

loodussõbrad - G.Belikova

loomakasvatus - I.Lipp

geoloogia - H.Teder

roheline patrull - L.Metsaorg

põllumajanduse mehhaniseerimine - J.Metsaorg

kino

H.Lillemägi

foto

1964/65.ö/a. tulevad tööle uued õpetajad

botaanika - A.Õige

loomakasvatus - H.Jaanvärk

luuakse uued ringid:

keemia - Ö.Laidre

mesindus - A.Nääs, H.Jaanvärk

loodusesõprade klubi - Metsaorg, L.

1965/66.ö/a. uued õpetajad

aiandus - õpet. M.Saarsoo, E.Neemaru.

loodusesõbrad - õpet. T.Hansen.

mesindus - O.Ojaveer

1966/67.ö/a. töötavad ringid

aiandus - M.Piht-Tahk; M.Hainsalu, H.Tamm, S.Kiin, S.Sepp, E.Neemaru.

ehisaiandus - M.Piht -Tahk

FK 44084-5

FK 44084-6

Kasvuhuones

loodusesõbrad -T.Hansen, S.Sepp, E.Neemaru.
zooloogia - T.Randla, J.Metsaorg, E.Neemaru
Kalandus - T.Randla
loomakasvatus - H.Jaanvärk, D.Rosenberg
Botaanika - A.Õige, V.Kasemets
foto, kino - H.Lillemägi
"Roheline patrull" -loodusekaitsja - L.Metsaorg
Geoloogia - H.Teder
Agrokeemia - H.Tamm
Mesindus - V.Kallaste
Mehhaniseerimine - H.Lubi
Rühmade arv on 98.

Vastavalt Eesti NSV haridusministri käskkirjale 14.jaanuarist 1965.a.
nr. 10 on nimetatud Vabariiklik Noorte Naturalistide Jaam ümber Eesti NSV Noorte
Naturalistide Keskmajaks.

Töö ringidega Naturalistide Jaamas.

I 1962/63.ö/a. alates on kõikide ringide üheks eesmärgiks valmistada
ette loodusteaduslike pioneeriinstruktorite erialasid. Selle ülesande täitmi-
seks ja looduse tundmaõppimiseks korraldatakse pidevalt matku ja ekskursioone
loodusesse, 1962/63.ö/a. on käidud Jäni jõel ülespanemas lindudele tehispesakaste,
Tartu zooloogiamuuseumi ja Botaanikaaias, 2 korda Leningradis (Zooloogiamuuseum,
Botaanikaäed jne.). Riias (loomaaed), Rapla raj. Lenini nim-. kolhoosis, Matsa-
lu Riiklikul Looduskaitsealal, Matsalu-Virtsu-Laelatu - Puhtu - Mihkli tammik -
- Vigala park - Hirveaia mets. Koola ps. Kandalaksa Riiklikul Looduskaitsealal.
1963/64.ö/a. on käidud: Leningrad, Riia, Belovežškaja - Puštša ja Taga-Karpaadid.✓
1964/65-ö/a.

Tartu - Tõravere Observatoorium - Aakre Jahikatsmajand: Kurtina Linnu-
kasvatuse Katsejaam - Kehtna Seakasvatuse Katsejaam - Vändra Katsejaam - Tori

Elavnurgas

Sküülikuid söötmas

Hobusekasvatus - Pae karstiala - Sindi kalakasvatusmaja - Pärnu Nat. Jaam - looduskaitseobjekt "Tori paljand", 150-le õpilasele ekskursioon Lenini nim. sovhoosi eesrindliku majandi loomafarmide ja muu tööga tutvumiseks; Otepää-Aakre-Tartu (Otepää küülikufarm ja ümbruse looduskaitseobjektid; Aakre-Tartu; tutvuti Saaremaa looduskaitsealadega ja üksikobjektidega, väljaspool vabariiki käidi Koola ja Kanda-lakša Riiklikul Looduskaitsealal, Moskvas Rahvamajanduse Saavutuste Näitusel, Riias.

1965/66.ö/a.

Sept. kuus käidi Moskvas Rahvamajanduse Saavutuste Näitusel. Okt. kuus oli ekskursioon marsruudil: Rakvere-Kuremaa- Palamuse - Luua- Põltsamaa.; nov. kuus külastatu Leningradi Zooloogiamuuseumi, Botaanikaaeda jm; dets. ja jaan. käidid Tartus ja Aakre Jahikaitsemajandis. Kevadel ja suvel olid marsruudid: Matsalu Riiklik Looduskaitseala, Siniallikad - Paide-Põltsamaa- Jõgeva- - Luua- Kurista- Tartu-Ahja; Toila - Ontika- Kuremäe järved - Vasknarva - Alajõe-Kuremäe klooster. Väljaspoole Vabariiki käidi Riias, (2 korda) külastati Astrahani Riikliku Looduskaitseala muuseumi ja hallhaigurite ning kormoranide kolooniat. Käidi poolkõrbes, kus tutvuti selle taimestiku- ja loomastikuga. Külastati Astrahani Kalakombinaati, kus vaadeldi musta kalamarja töötlemist, beluga, sevrjuuga ja teiste tuurlaste ehitust ja töötlemist. Käidi Kiievis, kus peamine eesmärk oli tutvuda Ülemaailmse linnukasvatusalase näitusega. Teel tutvuti Läti ja Leedu vaatamisväärsustega.

1966/67. ö/a.

Sügisese õppeekskursiooniga premeeriti õpilasi, kes eelmisel aastal kirjutasid parima kirjandi loodusest. Ekskursiooni eesmärgiks oli tutvuda Alutaguse ürgmetsa ja Peipsiäärsete rannaluidetega, külastada Eesti NSV kõrgemat panka Ontikal ja Toila-Oru parki.

Teised õppe-ekskursioonid: Polli Katsebaas- Otepää- Taevaskoda. Tutvuti puuviljade ja marjade aretusega Pollis, käidi Pühajärve, Väikese-Munamäe-

Kinoring FK 44084-7

Fotoring FK 44084-8

Õppetund aianduse ringis.
Õp. M. Saarsoo FK 44084-9

- Tedremäe ja Ahja jõe ürgoru maastikulistel elualadel.

Tartu-Aakre; Niidumäe ja Vaika Riiklikule Looduskaitsealale Saaremaa looduskaitsealadele; Matsalu-Saastna ps. - Salevere salumägi- Võlla raba- Mihkli tammik - Puhtu- Nigula Riiklik Looduskaitseala, Padise- Matsalu - Haapsalu- Laelatu - Puhtu-Nigula- Karksi-Nuia - Viljandi; Paide- Taru- Tae- vaskoda- Suurmunamägi; - Rõuge- Otepää- Helme- Karksi-Nuia- Viljandi; Väljas- pool vabariiki tutvuti Läti-Leedu - Valgevene, looduskaitsealade ja vaatamis- väärsustega (Zarasai, Stelmuže, Trakai, Moricala - Belovežskaja - Puštša); Koola ps. Lapimaa Riikliku Looduskaitsealaga, käidi ka Kirovski Botaanika- aias ja Zooloogiamuuseumis, Murmanski Koduloomuuseumis, toimus matk mööda Koola jõe äärt Loparskajas; Tutvuti Sigula, Tukumi roosikasvatuse ja Riiga; võeti osa ENSV "Kooliõpilaste päevadest" Moskvas.

II Massiürituste eesmärgiks on õpilaste mitmekülgsete teadmiste andmine.

1962/63.ö/a. suuremad massiüritused olid:

Naturalistide Jaama 10 aastapäev.

Lindudepäev

Looduskaitsepäeval metsaistutustööd Keila-Joal.

1963/64. ö/a.

Sügispidu

Krimmi öhtu

Konstitutsioonipäeva tähistamine "Õigus tööle, haridusele, puhkusele";.

Näärakarneval.

Loodusesõprade öhtu eesti ja vene keeles.

Botaanika-ringide võistlusmäng "Tunne loodust" Veskimetsas.

Aiandusringide öhtu.

Loomakasvatusringide öhtu.

Lindudepäev.

Lenin ja loodus.

Õröögiviljade näitus

Näitus „Lilled vaasis”

Ahja Keskkooli kooliaed

1964/65. ö/a.

- 1) lahtiste uste päevad
- 2) Karpaatide öhtu
- 3) ÜLKNÜ 46.aastapäevale pühendatud öhtu. Sm. Merihein rääkis oma muljete põhjal Soome noorte elust.
- 4) Noorte Naturalistide Keskmaja 12.aastapäev
- 5) näärrikarnevalid
- 6) kohtumine Jakuutiareisist osavõtjatega. Reisimuljeid jagasid L.Suuressaar ja A.Tamme.
- 7) loomakasvatavate öhtu
- 8) lindude päev
- 9) V.I. Lenini 95. sünniaastapäeva tähistamine.
- 10) looduskaitsepäev
- 11) Pioneeriorganisatsiooni aastapäeva tähistamine.

Hästi õnnestusid 1965.a. kevadel metsaistutustööd Iru. Uut metsa istutati 11,7 ha. Tallinna koolidest võttis osa 1229 õpil. Kokkuvõtted ja parimate õpilaste ning koolikollektiivide premeerimine toimus looduskaitsepäeva pidulikul aktusel, kus sõnavõttudega esinesid looduskaitse valitsuse juhataja, Tallinna Metsamajandi direktor jt.

1965/66.ö/a. jooksul iga ring korraldas vähemalt ühe massürituse. Sügisel toimus "Lahtiste uste päev" ringide tööga tutvumiseks. Õpilased rääkisid oma hooletalustest taimedest ja loomadest ning tööst elavnurgas, kasvuhooones ja õppeaias. Välja olid pandud näitused:

1. Lilled vaasis
2. Vähetuntud köögiviljade ja puuviljade sordid.
3. Meie ringid pildis.
4. Ringides valmistatud parimad õppevahendid.

Äthja Keskkooli kasvihuones

*Saku 8-kl. Kooli
õppeaed*

*Vabariiklik komisjon kooli-
de õppeaedade ja maa-
alade ülevaatusel.*

"Lahtiste uste päevadest" paluti külalistena osa võtta esimesel päeval Keskmaja ringide õpilaste vanemaid ja koolide naturalistide ringide esindajaid, teisel päeval koolide bioloogia õpetajaid.

Järgmise massüritusena toimus Kandalaksa öhtu, kus õppeekskursioonist osavõtjad tegid oma tööst kokkuvõtte ja kuulajatel oli võimalus paari tunni vältel kaasa teha kahenädalane ekskursioon. Sõnavõtte illustreeriti kaasa- toodud taimede ja loomadega, näidati fofosid ja omatehtud filmi.

Näärikarnevaliks valmistuti varakult, kuna traditsiooni kohaselt kõik kostüümid on loodusteadusliku sisuga. Parimaiks tunnistati vaher, roosid, kukk jt. Häid kostüüme oli palju ja žüriil oli raskusi parimate väljaselgitamisel.

Aiandusringide öhtul kuulati ettekandeid köögiviljadest, puuviljadest ja lilledest. Lilled ja umbrohud olid vastavates kostüümides.

Loomakasvatate ja loodusesõprade öhtul jutustati loomade elust. Eriti huvitavad olid mitme looma vahelised jutuajamised näit: "Oraval ja ilvesel on tõsised küsimused lahendada," "Lindude ja loomade talvised spordivõistlused". Lõpuks korraldati viktoriin.

Suurematest massüritustest olid veel lindudepäeva ja looduskaitsepäeva tähistamine. Lindudepäeva ettevalmistamine toimub aastaringselt: kevadel pannakse lindudele pesakaste, suvel ja sügisel kogutakse toitu, talvel pannakse välja söögimajad ja hoolitsetakse selle eest, et meie sulissõbrad ei peaks kannatama nälga. Lindudepäeva tähistamine toimus teemal "Lindude kohus". Paljud linnud "möistsid kohut" röövlindude ja hulkuvate kasside üle. Advokaat oskas siiski süüaluseid kaitsta, kõige rängema karistuse said hulkuvad kassid.

Looduskaitsepäeva tähistati kahel päeval. Kutsuti külla Matsalu Riikliku Looduskaitseala töötaja O.Renno, kes rääkis Matsalu linnustikust. Vaadati

FR 44084-11

FR 44084-12

Öppelagrid

filmi "Matsalu roostikus". Looduskaitsepäeva pidulik aktus toimus teemal "Mets - vaadatuna kirjaniku, kunstniku ja partisani ning metsateadlase pilguga. Könelesid kirjanik H.Pukk, kunstnik V.Leskin ja Tallinna Metsamajandi töötaja sm. Ratas. Ta rääkis metsa tähtsusest partisanivõitluses ja tegi kokkuvõtte metsaistutustöödest.

Kevadel istutati metsa Iru 2,1 ha. Vanu kultuure täiendati 3,2 ha. Üldse istutati 7240 puud. Korrastati 27 ha parki ja haljasala Kloostrimetsas ja Pirita jõe ääres.

Massüritusel "Kalade kaitseks" toimus kohtumine Kalakaitse Valitsuse töötajatega. Külalised tutvustasid tähtsamaid Eesti NSV töönduslikke kalu, kalakaitse eeskirju jm. Vaadeldi filmi "Aasovi meri" ja võeti osa viktorii- nist.

Toimus ka kohtumine jahimeestega. Õpilastega vestlesid VSÜ "Kalevi" töötajad. Räägiti ulukite kaitsmisest ja söötmisest, jahikaitse all olevatest loomadest. Väga huvitav oli töestisündinud lugu "Minu jahilkäik". Lõpuks vaadati filmi "Jahimeeste kokkutulek Loone linnusel".

Kohtumine toimus loodusteadlase A.Jögiga, kes kõneles meie linnustikust. 1966/67. ö/a.

Septembris viidi läbi "Lahtiste uste päevad", kust võtsid ka osa Tallinna koolide naturalistide ringide esindajad. Päeva põhilise osa sisustasid Astrahani õppekursioonist osavõtjad, kes andsid ülevaate looduskaitsealast. Sõnavõtte illustreeriti fotodega ja näidati enda valmistatud filmi. Vaadeldi veel kitsasfilmi "Volga deltas". Külalistele tutvustati õppeaeda ja kasvuhoonet ning väljapandud näitusi. 1) Astrahani õppekursiooni materjale 2) Looduskaitseobjekte Tallinna ümbruses. 3) Lilled vaasis.

Novembris vesteldi õpilastega filmide valmistamisest ja näidati looduste- aduslikke filme.

Näärikarnevalil II-V kl. õpilastele vaadati näidendit "Tindiplekk". Osa-

FK 44084-13

võtjatel olid loodusteaduslikud kostüümid, milledest premeeriti tamme, siili, kukke jt.

II-XI kl. õpil. näärikarnevali parimad kostüümid - grupp mesinduse ringist: mesinik, lill, mesilane, mesikäpp, sinilill, roosid, herilased jt.

Jaauuaris vaadeldi loodusteaduslikke filme. Toimus kohtumine loodusteadlase J. Eilartiga, kes vestles reisimuljetest Kesk-Aasias ja Karakumi kõrbes. Vestlust illustreeriti fotode, herbaarmaterjali ja kaasatoodud esemetega.

Toimus loomakasvatate, zooloogide ja loodusesõprade kohtumisõhtu, "Meie metsade metsloomi". Loomakasvatuse- ja mesindusringi õhtul vesteldi elavnurga loomadest ja mesilastest. Kuulati luuletusi ja jutte loomadest.

Aiandusringide õhtul räägiti köögiviljadest, puuviljadest, lilledest. Toimus viktoriin.

Märtsis vaadeldi filme loodusest. Kohtumine oli Looduskaitse Valitsuse töötaja sm. F.Jüssiga, kes rääkis looduse pildistamisest. Lindudepäeval vaadati zooloogiaringi ettekandes näidendit "Kohus tuleb"

4 - 10 aprillini Naturalistide Keskmaja õpilased võtsid osa metsaistutamise töödest Iru.

Looduskaitsepäeval kuulati ettekandeid teemal "Mets". Rääkisid lastekirjanik E.Väli, endine partisan sm. Jüriison, kunstnik O.Kangilaski. Tublidele ulukisõotjatele anti üle märgid. Lõpuks vaadati filme. Saali oli välja pandud õpilaste looduskaitseteemaliste plakatite ja joonistuste näitus.

Esmakordselt valmistati ette ja viidi läbi lindudepäev Haapsalu raj. koolide loodusesõprade ringidele Lihula Keskkoolis ja Rapla raj. koolidele Rapla Keskkoolis. Tallinna koolidest viidi lindudepäev läbi 16. Keskkoolis.

Looduskaitsepäeva üritused organiseeriti 4., 42., 44. Keskkoolis.

III Öppelaagrid

Igal suvel on 8-10 päevane öppelaager 200 õpilasele.

1963.a. Valgejõel

FR 11/24-14
Öppelagrigid

1964.a. Pikaveskil

1965.a. Kahalas

1966.a. Vasalemmas

1967.a. Paunkülas.

1967.a. oli esmakordselt ka II - IV kl. õpilastele öppelaager (Paunkülas) Laagrites toimusid praktilised öppused botaanikas, zooloogias jm. Instruktori nime taotlevad õpilased täiendasid oma praktilisi teadmisi. Laagrite lõpul on toimunud instruktorite teadmiste kontrollimine ja instruktoritevaheline võistlus.

IV Olümpiaadid

Tartu Riikliku Ülikooli poolt korraldatavatest Vabariiklikest bioloogiaolümpiaadidest on psa võetud alates 1963.a.

1963/64. ö/a. Kaal, Mati - zoologia ring

1964/65. ö/a. Keeroja, Ülle

Keerus, Kaire botaanika ring

Talik, Riina

1965/66. ö/a. Hein, Evi

aianduse ring

Klinker, Anne

Keeroja, Ülle

Keerus, Kaire botaanika ring

Laansoo, Siiri

Talik, Riina

Paikla, Anne

zoologia ring

Simo Jaak

Kirjutati mitmesugustel teemadel K.Keerus kirjutas oma katsete põhjal töö "Taimedega värvimine", mis oli sisult huvitav ja väga hästi kujundatud. Kiitva hinnangu osaliseks sai töö ka Tartus. Sisukad olid veel vaatluste põhjal

Ojamaa Pää

kirjutatud tööd: "Jäälinnust", vaatlusi teostati pidevalt elavnurgas. "Tähelepanekuid koprast" Jäniööel, Üheaastased lilled", nende kasutamine ja fenoloogilised vaatlused. "Püsilillepeenra kujundamine". Viimased kaks tööd olid kirjutatud vaatluste põhjal Naturalistide Keskmaja aias. Õpil. R.Talik kirjutas oma koduaia kiviktaimla taimede kohta vaatluste tulemuse-
na "Püsilillede fenoloogilised vaatlused". Tartus näitasid õpilased häid teadmisi praktilistes oskustes. Raskusteta tunti ja määrati taimi, linde, kalu jm.

1966/67. ö/a. olümpiaadist osavõtjate õpilaste arv oli suurenenud 19-ni.

Tööd kirjutati järgmistel teemadel:

I Iseseisvate vaatluste põhjal:

1. Klavik, Ülle - "Nahkhiirtest, nende talvitumisest Tallinna ümbruses".
2. Paikla, Anne "Kopra taasasumine Eestisse, tema esinemisest Jägala jõgikonnas".
3. Prits, Krista "Tähelepanekuid nahkhiirte talvitumisest Tallinna ümbruses".
4. Siiner, Aksel "Tähelepanekuid mustviiresest Matsalu lähel".
5. Talik, Riina "Lupiinid"
6. Tiivel, Toomas "Sipelgad metsas"
7. Öun, Milvi "Rooside paljundamine pistikutega".

II Kirjanduse põhjal:

1. Einduk, Sigrid "Eesti NSV sisevete kalamajandusest ja kalakaitsest".
2. Eisen, Mart " " - " -
3. Koemets, Ahu " " - " -
4. Grüntal, Tiina "Vetikate tähtsus looduses ja rahvamajanduses".

Öppelagrid

5. Järvis, Anne "Vetikute tähtsus looduses ja rahvamajanduses"
6. Keeroja, Ulle " " " "
7. Keerus, Kaire " " " "
8. Laansoo, Siiri "Eesti NSV okaspuud ja nende kasutamine".
9. Olmet, Raivo " " " " "
10. Süvalepp, Mari " " " " "
11. Uus, Viive " " " " "
12. Viks, Helle "Silma evolutsioon loomariigis"

Noorimas astmes oli parim Olmet, Raivo, kes kogus 77 punkti ja tuli II kohale. Vanemas astmes oli parim Laansoo, Siiri, kes tuli 58 punktiga VII kohale.

1965/66.ö/a. Naturalistide Keskmajas kuulutati välja "Loodusteaduslike tööde võistlus", mis oli mõeldud noorematele õpilastele. Töö eesmärgiks oli looduse arengu seaduspärasuste jälgimine ja kirjeldamine. Materjalina võis kasutada isiklikke vaatlusi ja kirjandust. Laekus palju huvitavaid töid vaatluste põhjal, näit. "Tulbid", "Lindude saabumine 1965.a. kevadel", "Kalad Noorte Naturalistide Keskmaja akvaariumites" jt. Paljud õpilased kirjutasid oma kasvatatud lilledest, kaladest, koerast, kassist jne. Töid laekus üle 160.

1966/67.ö/a. toimus esmakordselt Naturalistide Keskmaja majasisene bioloogia-olümpiaad, millest võttis osa 28 õpilast. See oli mõeldud kogemuste omandamiseks Vabariiklikust olümpiaadist osavõtuks. Parimad tööd kirjutasid:

1. Veimre, Tiina "Hirve park"
2. Ernits, Peeter "Tallinna loomaia linnud"
3. Aoveer, Silva "Haruldasi kaitstavaid taimeliike Eestis".
4. Haak, Kersti "Imetajad ja nende jälgi lumel".
5. Kunn, Aili "Ulukid ja nende hooldamine".
6. Haugas, Sirje "Ulukite hooldamine talvel".

II voorus tuli kirjalikult vastata küsimustele botaanika ja zooloogia kursusest, tunda ja määrata taimi ning loomi.

FR 44064-15

Öpprelaageid.

Parimad olid: Haak, Kersti, Tamm, Kersti, Ruud, Liidia;
Ernits, Peeter; Aoveer, Silvia.

V Näitused:

Seoses Eesti NSV 25. aastapäevaga võeti osa:

1. Õpilastööde näitusest. Näituse organiseerimise ja rohkete väljapanekute eest premeeris Haridusministeerium aukirjaga.
2. Rahvamajanduse Saavutuste Näitusest "25 aastat Nõukogude Eestit".
3. Nõukogude Liidu Rahvamajanduse Saavutuste näitusest "Noorte Naturalistide ja Tehnikute Paviljonis", kus oli organiseeritud lillede näitus Eesti NSV koolide baasil.

1965/66. ö/a. sisustati majas alaline näitus "Tallinna ja selle ümbruse looduskaitse objektid". Valmistati stend: "Eesti NSV Looduskaitsealad." Tehti 24 kaitsealuste taimede stendi, mis asetati I korruse koridori.

Igal sügisel on olnud näitused: "Lilled vaasis", ja fotonäitus 1966/67. ö/a. organiseeriti Eesti NSV kooliõpilaste tööde näitus 7. Keskkooli ruumes ja ENSV kooliõpilaste päevad Moskvas. Moskvas pandi välja löikelillede näitus. Õpilased esinesid ettekannetega. 1) Kodukoha kaunistamisest 2) olümpiaaditöö "Pödrasamblikest" 3) Looduskaitsealasest töös.

Igal aastal on premeeritud või avaldatud kiitust parimatele Naturalistide Keskmaja õpilastele.

VI 12. aastapäeva puhul avaldati kiitust tublidele loodusesõpradele.

Aianduse ringist: Klinker, Annele

Hein, Evile

Norman, Heidile

Julinen, Annele

Botaanika ringist: Keerus, Kairele

Keeroja, Üllele

Saar, Annele

FK 44084-18

FK 44084-18

Öpprelaagrid

FK 44084-19

FK 44084-19

Randlepp, Aitale

Bauman, Rihole

Loomakasvatuse ringist: Süvalepp, Marile

Loodusesõprade ringist: Lehtmets, Maile

Rehelam, Ailile

Vest, Annele

Pöllu, Enele

Kamm, Silvile

Poom, Sirjele

Mäe, Sirjele

Kivik, Vivianile

Piho, Astale

Johanson, Annele

Nigols, Enele

Aavik, Riinale

Silvere, Helile

Zoologia ringist: Tiivel, Toomasele

Ruben, Adule

Rohelise patrulli staabist: Arujärv, Andresele

Põllumajanduse mehhaniseerimine: Liigmann, Toivole

Rakaselg, Raimole

Haudsaar, Aivole

Lilander, Väinole

Puronen, Viktorile

1964/65. õ/a. tublid loodusesõbrad olid:

Keerus, Kaire

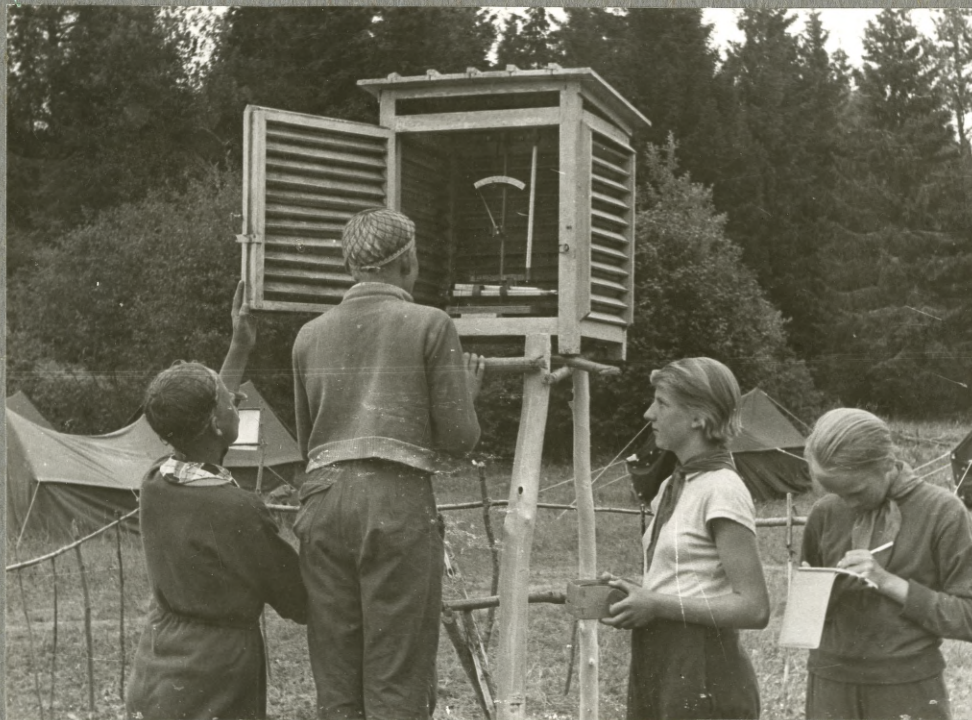
Süvalepp, Mari

Keeroja, Ülle

Keelman, Eha

Talik, Riina

Kivi, Sirje

FK 44084-20
Öppelagrid

Lehtmets, Mai	Saadvee, Siim
Sooba, Eve	Rebane, Tiiu
Maripuu, Kai	Laissaar, Allan
Kranisver, Velli	Raid, Toomas
Hein, Evi	Paikla, Anne
Klinker, Anne	Eisen, Mart
Haak, Kersti	Kövamees, Arvo
Juhanson, Viktor	Siiner, Aksel
Saabas, Merike	Sild, Ene
Leht, Raivo	Pikpöld, Anne
Kalda, Rein	Telve, Maie
Väheväli, Tiiu	Rinaldo, Viivi

Opetajatena on töötanud: Saarsoo, Marta,; Ojaveer, Osvald; Laidre, Õie; Nääs, Ants; Rätsep, Laine; Lipp, Ingrid; Karu, Malle, Veskimäe, Rein.

VII 1966/67. õ/a. töötavad õpetajatena:

Jaanvärk, Helgi	Kiin, Silvia
Piht, Maie	Randla, Tiit
Hainsalu, Malle	Kallaste, Volli
Neemarn, Elviira	Teder, Heldela
Rosenberg, Dimitri	Lubi, Heiki
Lillemägi, Heldur	Metsaorg, Jüri
Hansen, Tiiu	Annuka, Erna

metoodikud: Sepp, Selma; Õige, Aino; Kasemets, Velli.

aednik: Tamm, Helju.

FR 111084-21

Kabelikivi

*Keila
juga*

Pidevalt on toimunud Noorte Naturalistide Keskmaja ringe juhendavate õpetajate metoodiline abistamine. Õppetundide sisukamaks muutmiseks külastatakse ringitunde ja analüüsitakse tunnis tehtavat tööd 1965/66.õ/a. alates toimuvad lahtised tunnid 1 x kuus. Neist võtsid osa ka Tartu ja Pärnu Naturalistide Maja õpetajad. Kõik lahtised tunnid olid hästi läbimõeldud. Nendest oli õppida teistel õpetajatel. Lahtistest tundidest said eriti kasu noored ja väheste kogemustega õpetajad.

Õpetajate teadmiste täiendamiseks toimusid erialased seminarid mitmesugustel teemadel.

1965/1967.a. teemad.

Näit. Hirvepargi ajalooline ülevaade, puude ja pöösaste tundmaõppimine.

Kadrioru pargi puud ja pöösad.

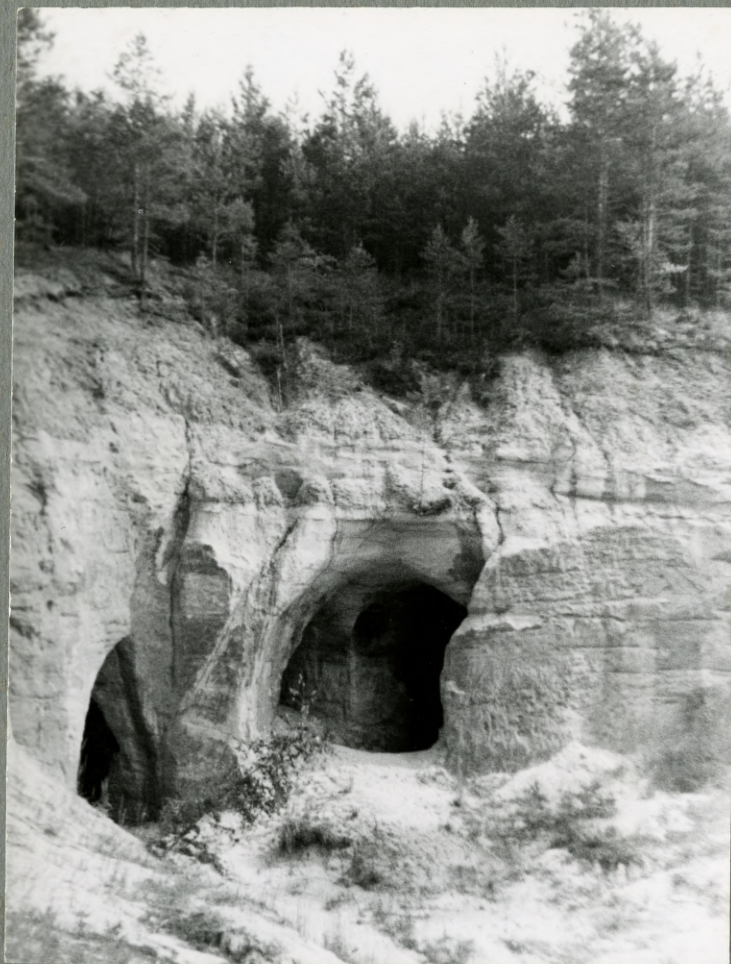
Puude ja pöösaste määramine pungade järgi. Talvine loodus. Tallinna ümbruse looduskaitse objektid. Putukate määramine jne. 1963.a. suvel korraldati Naturalistide Majade Õpetajate õppelaager Valgejões, kus praktilisi teadmisi loomade kohta jagas loodusteadlane V.Voore, ja taimede kohta Eksperimentaalbioloogia Instituudi töötaja M.Aksel.

1964.a. suvel tutvuti Saaremaa looduskaitsealade ja vaatlemisväärsustega.

1965.a. suvel viidi läbi õppeekskursioon Hiiumaale.

Teadmisi täiendatakse erialase kirjanduse lugemisega.

Võetakse osa poliitilisest enesetäiendamisest. 1 - 2 korda kuus toimusid "Poliitiliste ja Teadusalaste Teadmiste Ulikooli" õppused. Kord kuus pedagoogilise nõukogu koosolekud. Teemad on olnud mitmesugused: õppekasvatustööst ringitunnis, ringitöö paremate töövormide üldistamine jne.

Matsalu

Pidevalt toimub materjali kogumine massürituste, pikemate ekskursioonide, seminaride jm. kohta ja nende säilitamine.

Iga aasta talvel on osa võetud Vene NFSV ja liiduvabariikide Majade direktorite ja metoodikute nõupidamistelt Moskvas. 1964.a. oktoobrikuus tutvuti Riia Naturalistide Maja tööga.

1965.a. aug. käidi Saraatovis ülevenemaalisel naturalistide kokkutelekul.

Vastastikuse tööga tutvumine on toimunud Pärnu ja Tartu Naturalistide Maja õpetajatega.

Kõikide ringide tegevuseks on koostatud programmid. Ringi programmi koostamisel on arvestatud õpilaste koolis omandatud teadmisi ja õpilaste iga. Programmid on koostatud selliselt, et seal olev materjal süvendaks ja laiendaks koolis omandatud teadmisi, annaks praktilisi oskusi õppevahendite valmistamiseks, teadmisi taimede ja loomade tundmaõppimiseks, kasvatamiseks ning elava looduse jälgimiseks ja vaatluste tegemiseks.

1966.a. sügisel valmistati stend "Noortelt loodusesõpradelt Nõukogude võimu 50. aastapäevaks."

1966/67. õ/a. koostati perfokaart "Eesti NSV Noorte Naturalistide Keskmaja", mis võimaldab saada ülevaadet Keskmaja õpilastest.

Igal õppeaastal on külastatud kõiki Tallinna koole. Eesmärgiks on abistada ringide tööd, aidata moodustada uusi ringe, selgitada välja põhjused, miks mõnedes koolides ring puudub jne. Elavnurga sisustamiseks on antud koolidele toalilli. Ringi juhendajad on saanud teoreetilisi ja praktilisi näpunäiteid ja uusi mõtteid tööks loodusesõpradega.

Pivita

Näit.

1964.a. sept. korraldati Keskmajas 2 päevane seminar "Naturalistide ringide töö korraldamisest koolis". Seminaril esineti ettekannetega, tutvustati kasvuhoonet, elavnurka, näitusi. Osa võtsid Tallinna koolide bioloogia õpetajad, ringide juhendajad õpetajad, Keskmaja õpilased ja nende vanemad. On esinenud kooli lastevanemate koosolekutel, kus tutvustati Naturalistide Keskmaja tööd.

1964.a. sügisel kuulutati koolides välja konkurss "Parimale Naturalistide ringile". Konkursist võtsid osa 22. Keskkooli ja 4. 8-kl. kooli loodusosõbrad.

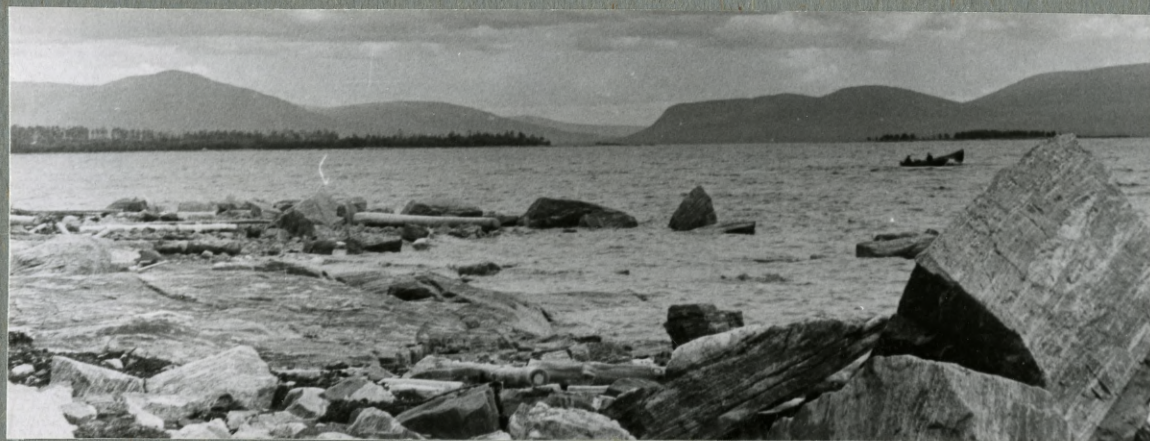
Koolide loodusesõprade ringide õpilased on osa võtnud Keskmaja ringide massiüritustest.

Noorte Naturalistide Keskmaja on abistanud vabariigi koole loodusesõprade ringide töö juhendamisel. Selleks on igal aastal külastatud koole, antud konsultatsioone, läbi viidud seminare, välja antud metoodilisi juhendeid. Metoodilised juhendid on ilmunud ajakirjades, ajalehtedes, brošüürides.

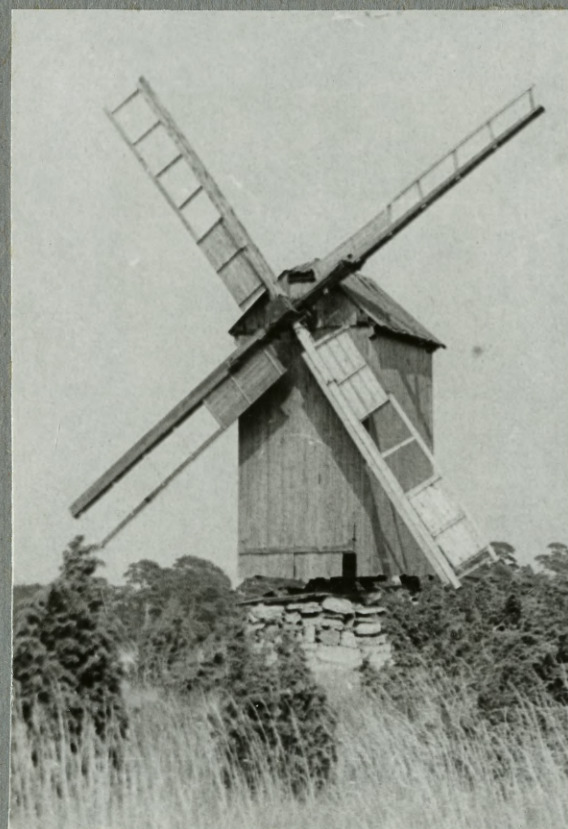
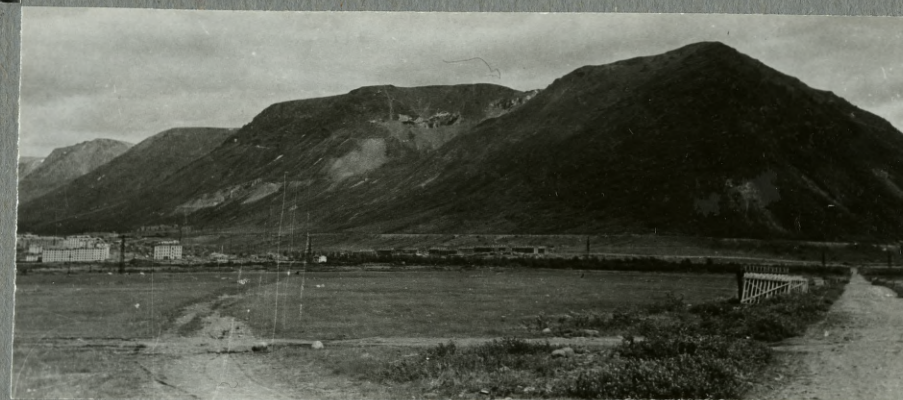
1963-1967.a. on koostatud ja koolidele saadetud brošüürid "Põllumajanduslike katsete temaatika ja metoodika üldhariduslikele koolidele" Tln.1964.

"Materjale loodusteaduslike pioneeriinstruktorite erialade omandamiseks" Tlm. 1964. "Vaatileme loodust" Tln. 1964.a.

"Kodulooalaste ekskursioonide näidismarsruute", mis ilmus brošüüris "ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu metoodilised juhendid" Tln. 1965. "Tunne loodust" Tln. 1967. Viimane abistab kooli loodusesõpru looduse tundmaõppimisel igal aastaajal. Brošüür on varustatud jooniste ja fotodega.

Koola poolsaarel

Saaremaal

1966/67. õ/a. töötati välja kooli loodusesõprade ringi põhimäärus, tööjuhised ja näidisprogramm. Koostati 1) perfokaart, "Kooli bioloogia ring", mis saadeti kõigile 8-kl. ja keskkoolidele. Perfokaardid võimaldavad analüüsida ringide tööd vabariigi koolides.

2) "Kooliaia katsete vaatluskaart" ja saadeti koolidele 3) uued pioneerinstruktori eriala nõuded (taimetark, loomade söber, looduskaitseja).

Naturalistide Keskmaja töötajad on esinenud ettekannetega loodusesõprade ringide tööst, pioneerinstruktorite ettevalmistamisest ja kasutamisest koolis, looduskaitsest, roheline patrulli tööst jm. Ettekandeid on peetud õpetajate nõupidamisel, õppeaedade juhatajate seminaril, Haridusministeeriumi bioloogiaainekomisjoni, vanempioneerijuhtidele, koolide direktoritele, vabariigi a/u pioneerilaagrite kaadrile.

Praktilisi oskusi tööks noorte loodusesõpradega on õpetatud pioneeritöötajate ja pedagoogide pioneeritöölalases õppelaagris Tagametsas (1962.-1967.a.).

Loodusesõprade ringide juhendajatele õpetajatele korraldati 1966.a. suvel seminar-õppelaager Luual. Õppused toimusid botaanikas ja zooloogias. Läbiviivateks: Tartu Riikliku Ülikooli õppejõud V.Masing, teemal "Ekskursiooni metoodika ja läbiviimine looduses". TA Zooloogia ja Botaanika Instituudi töötajad J.Eilart "Luua ümbruse huvitavamaid taimi", E.Merivee "Päevaliblikate tundmaõppimine ja määramine", A.Jögi "Vabariigi linnustikust ja kahepaiksetest". Luua Metsatehnikumi õppejõud A.Ilves tutvustas parki, puukooli ja andis ülevaate metsatüpoloogiast konkreetsete näidete põhjal Luua ümbruses. Riikliku Kalakaitse Valitsuse töötaja O.Pahkla viis läbi õppuse "Veekogu loomastik". Ühel päeval toimus ekskur-

Belovežskaja Pušča

Astrahani poolkõrb

L

sioon "Vooremaastik ja Jõgeva rajooni vaatamisväärsused". Öhtuti toimusid õpetajate vahelised vestlused ja kogemuste vahetamine. Laagri lõpul oli lõkke-öhtu, tehti kokkuvõtte möödunud päevade tööst.

Igal aastal on käidud koolides ja antud juhiseid tööks loodusesõprade ringides. Näit. 1963/64. õ/a. tutvuti loodusesõprade tööga 11 raj. 75 koolis. Peale selle külastati kõigist rajoonidest 86 kooliaeda ja vesteldi loodusesõprade ringi tegevuse üle. Naturalistide Keskmaja ettepanekul avaldati Eesti NSV haridusministri käskkirjaga kiitust koolikollektiividele, kus õppused ja kooli ümbrus olid mitu aastat järjest tunnistatud vabariigi parimaks või 1963.a. jõudnud paremate hulka. Need olid: Ahja Keskkool, Puiatu 8-kl. kool, Soomevere algkool, Märjamaa keskkool, Haimre 8-kl. kool, Koeru 8-kl. kool, Könnu 8-kl. kool, Paunküla 8-kl. kool, Nabala 8-kl. kool, Riigipere Internaatkool, Kaagjärve 8-kl. kool, Laanemetsa algkool, Võipere 8-kl. kool, Simuna 8-kl. kool, Leevaku 8-kl. kool, Möniste 8.kl. kool, Pataste algkool, Saulepi algkool.

1962/63. õ/a.

Oppeaiajuhatajatele vabariiklik seminar.

Vanempioneerijuhtidele matk "Jäljed lumel". Loodusesõprade tööst pioneerilaagris.

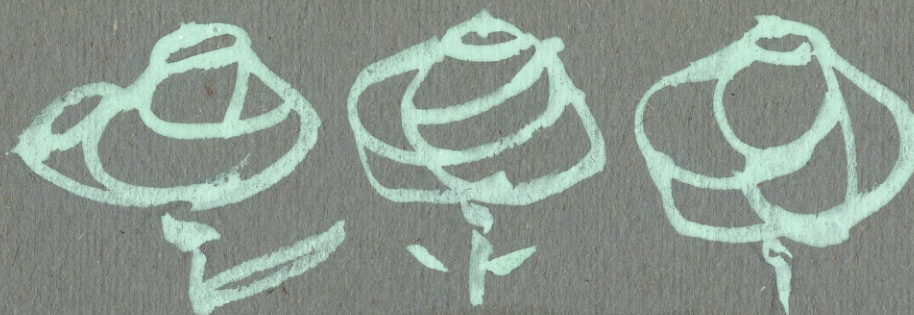
Naturalistide ringide vanematele õppematk Valgejõe looduskaitseala.

1963/64. õ/a.

Ulerajoonilised seminarid oppeaiajuhatajatele. (esineti 9 seminaril).

Tallinna koolide vanempioneerijuhtidele tutvustati Naturalistide Keskmaja tööd, räägiti loodusteaduslike pioneeriiinstruktorite kasutamisest koolis, tööst noorte loodusesõpradega koolis ja pioneerilaagris.

Tallinna koolide naturalistide ringide vanematele ringi töö organisee-

*Ekskursioonil
Krimmi*

rimisest koolis.

1964/65. ö/a. korraldati seninare-praktikume (topiste valmistamine, putukate tundmaõppimine) Harju rajooni ning Pärnu ja Tartu Naturalistide Maja õpetajatele. Märtsis oli Vabariiklik kooliaiajuhatajate seminar.

1965/66. ö/a. seminar vabariigi kooliaiajuhatajatele. Aiandusarhitekt E.Kaldmäe rääkis "Kooli maa-ala kujundamisest", TA Tallinna Botaanikaia töötaja H.Sarapuu "Puukoolist kooli aias", EPA õppejõud L.Raudsepp "Milline peab olema kooliaed". Naturalistide Keskmaja õpetaja M.Saarsoo kõneles teemal "Sobivad lilled kooli ümbruses."

Teisel samalaadsel seminaril oli teemaks viljapuude ja sirelite poorkimine.

1966/67. ö/a.

Sept. oli Tallinna koolide vanempioneerijuhtide seminar, kus tutvustati Naturalistide Keskmaja ringide sisu ja töövorme.

Okt. kuus viidi läbi Harju raj. bioloogia õpetajatele praktiline õppus elavnurgas.

Jaanuari kuus Rapla raj. bioloogiaõpetajatele seminar päevakorraga:

1) klassivälisest tööst bioloogias, Naturalistide Keskmaja poolt korraldatavaid vabariiklikke üritusi. 2) tutvumine elavnurga ja kasvuhoonega. Jagati praktilisi näpunäiteid loomade ja taimede kasvatamiseks, hooldamiseks ja vaatlusteks.

Märtsi kuus vabariiklik kooliaia juhatajate seminar "Kooliaed käesoleval õppeaastal". Kuulati ja arutati läbi kooliaedade põhimääruse projekt". Anti ülevaade juubeliaasta üritustest. Toimus ekskursioon Tallinna Botaanikaia kasvuhoonetesse.

Aprilli kuus toimus Rapla raj. ja Natur. Majade õpetajatele praktiline seminar "Putukate määramine".

A/Ü pioneerilaagrite kaadrile toimus loeng "Looduskaitse põhimõtted täna-

Riia loomaaed

Moskva

päeval ja loodusesõprade tööst suvel."

Mais toimus Tallinna vanempioneerijuhtidele seminar "Tallinna Kesklinna pargid."

Augustis viidi läbi Rapla raj. algklasside õpetajatele õppeekskursioon "Õppekäik veekogu äärde." Tutvustati veekogu loomastikku ja taimestikku."

1965.a. sügisel kuulutati koolides välja konkurss "Parimale loodusesõprade ringile", mis oli pühendatud oktoobrirevolutsiooni 50.aastapäevale. Ringi tegevuse kohta oli vaja esitada album ja ringis valmistatud õppevahendid. Arvestati ka pioneeriinstruktorite ettevalmistamist. Konkursi võitsid Tartu raj. Kõrveküla 8-kl. Kooli ja Jõgeva Keskkooli loodusesõbrad. Tublisid loodusesõpru premeeriti õppeekskursiooniga Leningradi ja osavõtuga vabariiklikust õppelaagrist.

Vabariiklikud õppelaagrid ja loodusesõprade kokkutulekud on korraldatud igal aastal.

1963.a. - Olustveres

1964.a. - Jänedal

1965.a. - Porkunis

1966.a. - Luual

1967.a. - Värskas

Õppelaagrid on 200 - 250 õpilasele. Päevad mööduvad laagris pingeliselt. Hommiku- ja õhtupoole toimuvad õppematkad loodusesse. Täiendatakse oma teadmisi botaanikas, zooloogias, looduskaitstes, kalanduses, looma- ja taimekasvatustes, meteoroloogias. Õhtuti toimuvad lõkkeõhtud, kus näidatakse oma oskusi isetegevuses, luuakse laule ja kahekõnesid laagrielust.

Laagri lõpul on toimunud matkapäev (Porkunis, Jänedal), orienteerumismäng (Luual), instruktoritevahelised võistlused parimate instruktorite väljaselgitamine, premeerimine.

Olümpiaadist osavõt-
jad, vasakult: Anne
Paikla, Krista Prits,
Ülle Kalvik

FK 111084-2121

FK 111084-213

Olümpiaadist osa-
võtja Toomas Tiivel
(paremal)

1963.a. toimus Olustveres ENSV noorte katsetajate ja fenoloogide I kokkutulek. 1964.a. Pärlijõesel pioneeride VI vabariiklik kokkutulek, mis oli ühtlasi ka loodusesõprade kokkutulekuks, sest iga rajooni võistkonda kuulus loodusesõprade rühm. Parimatele loodusteaduslikele pioneeriinstruktoritele ja loodusesõprade võistluse üldvõitjale - Põlva raj. koondrühmale - anti märgid "Noor loodusekaitsja".

1967.a. toimus pioneeride VII vabariiklik kokkutulek Saaremaal Külassaarel. Sellest võtsid osa ka loodusteaduslikud pioneeriinstruktorid.

1965.a. esitati koolide pioneerirühmadele üleskutse seente, marjade, pähklite ja valge ristiku seemne kogumiseks. Vabariigi pioneere kutsuti üles ka koduümbruse ja kooliümbruse kaunistamisele, heakorrastamisele Eesti NSV 25. aastapäevaks. 1966.a. ja 1967.a. kevadel esitati vabariigi koolide loodusesõpradele üleskutse dekoratiivsete looduslike taimede seemnete kogumiseks ja üleandmiseks Haljasalade Trustile.

Fenoloogiliste vaatluste teostamist alustati koolides 1962.a. Esialgu tehti vaatlusi täiskasvanutele määratud vihikute järgi. 1964.a. töötati teadlaste poolt õpilaste jaoks vihik "Vaatileme loodust". 1966.a. anti välja kordustrukk, kus rebitavate lehtede asemele tulid postkaardid üksikute eriti oluliste liikide kohta.

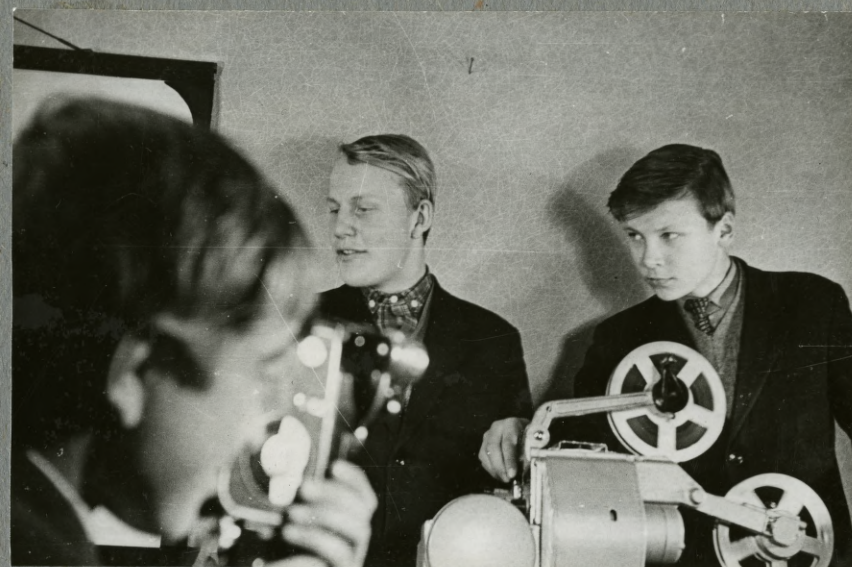
1964.a. tagastati 198 eraldi lehte ja 24 vihikut, 1965.a. tagastati 525 lehte ja 38 vihikut. 1966., 1967.a. vabariigi tublisid loodusesõpru on premeeritud õppeekursioonidega järgmistest koolidest - Võipere 8-kl., Põltsamaa Keskkool, Kõnnu 8-kl. kool, Puka Keskkool, Türi Keskkool, Koeru 8-kl. kool, Pärnu lastekodu, Tartu 8. Keskkool, Rakvere I Keskkool, Otepää Keskkool, Tartu 10. 8-kl. Kool, Mõniste 8-kl. kool, Paunküla 8-kl. kool, Riisipere Internaatkool,

*Olümpiaadist osavõtja
võtja Aksel Siiner*

*Olümpiaadist
osavõtja
Anu Lokke*

I olümpiaadist osavõtja - eestindlik õpilane M. Kaal

*Olümpiaadist osavõtja
Jaak Simo - paremal*

Ahja Keskkool, Puiatu 8-kl. kool, Pärnu 2. Keskkool (2 õpil)

1963.a. - Askania - Nõva - Krimm- 18 õpil., 1964.a. - Leningradi- 19 õpil.

1965.a. - Moskva- 6 õpilast, 1966.a. - Leningradi- 17. õpilast.

1966.a. Moskva, - 7 õpilast, 1967.a. Moskva "Kooliõpilaste päevad" - 5 õpilast.

NSVL Rahvamajanduse Saafutuste Näitusest on osa võtnud

1964.a. - Puiatu 8-kl. kool, Saku 8-kl. kool, Abja Keskkool, Rõpina Keskkool

1965.a. - Puiatu 8-kl. kool, Paunküla 8-kl. kool, Abja Keskkool, Märjamaa Keskkool, Simuna 8-kl. kool, Mustla Keskkool, Pärnu I Keskkool, Nabala 8-kl. kool, Kiltsi 8-kl. kool, Võipere 8-kl. kool.

1967.a. Osa võttis 34 kooli Tartu Naturalistide Maja ja Naturalistide Keskmaja. Autasustati II järgu diplomiga Eesti NSV Noorte Naturalistide Keskmaja.III järgu diplomiga Tartu Naturalistide Maja

Tartu 10. 8-kl. kooli

Kosejõe Eriinternaatkooli.

KUTSE- KAART

Пригласительный
билет

Leninliku suhtumise
eest loodusesse

ENSV Noorte Natura-
listide Keskmaja
**LOODUSKAITSEPÄEVA
PIDULIK AKTUS**

toimub 18. mail kell 15.00
Ehitajate Klubis
Endla tän. 16

T. 904

Leninliku suhtumise
eest loodusesse

Looduskaitsepäeva
PIDULIK AKTUS

toimub 13. mail kell 18.00
Ehitajate Klubis Endla tän. 16

O. MB-04381.

KUTSE- KAART

Пригласительный
билет

Lugupeetud sm. _____ (1965)

Besti NSV Noorte Naturalistide Keskmaja korraldab oma ruumes Veetorni tn.3 19. ja 20. septembril k.a. ringide t88 tutvustamiseks

L A N T I S T E U S T E P Ä E V A D

Kavas:

1. Õpilaste ettekanded.
2. Näitus
3. Tutvumine õppeala, kasvahoone ja elavnurgaga

Palume osa võtta:

19.sept. kell 12.00 - ENSV Noorte Naturalistide Keskmaja õpilasi ja lastevanemaid ning Tallinna koolide naturalistide ringide vanemaid

20.sept. kell 15.00 - Tallinna koolide bioloogiaõpetajaid ja naturalistide ringide juhendajaid.

Besti NSV Noorte Naturalistide Keskmaja

Уважаемый тов. _____

Центральная станция юных натуралистов (ул. Вееторни, 3) приглашает Вас на

ДЕНЬ ОТКРЫТЫХ ДВЕРЕЙ,

организуемый для ознакомления с работой кружков, работающих при станции.

Программа:

1. Доклады учащихся.
2. Выставка.
3. Осмотр сада, оранжерей, живого уголка.

19 сентября в 16.00 День открытых дверей для учащихся русских школ и их родителей.

20 сентября в 16.00 Ознакомление учителей биологии русских школ с программами юннат-

Lugupeetud sm. _____ 1964 a

Vabariiklik Noorte Naturalistide Jaam korraldab oma ruumes Veetorni t. 3 19.-21. septembril k.a. ringide t88 tutvustamiseks

L A N T I S T E U S T E P Ä E V A D

Kavas

1. Õpilaste ettekanded
2. Näitus
3. Tutvumine õppeala, kasvahoone ja elavnurgaga

Palume osa võtta:

19. sept. kell 18⁰⁰ - Naturalistide Jaama ringide õpilasi ja Tallinna koolide naturalistide ringide vanemaid

20. sept. kell 12⁰⁰ - lastevanemaid

21. sept. kell 15⁰⁰ - Tallinna koolide bioloogiaõpetajaid

Vabariiklik Noorte Naturalistide Jaam

Leninliku suhtumise eest loodusesse

ENSV Noorte Naturalistide Keskmaja LOODUSKAITSEPÄEVA PIDULIK AKTUS

toimub 18. mail kell 15.00 Ehitajate Klubis Endla tän. 16

T. 904

Уважаемый тов. _____

Республиканская станция юных натуралистов приглашает Вас на

ДЕНЬ ОТКРЫТЫХ ДВЕРЕЙ,

организуемый для ознакомления с работой кружков, работающих при станции.

Программа:

1. Доклады учащихся.
2. Выставка.
3. Осмотр сада, оранжерей, живого уголка.

20 сентября в 15.00 День открытых дверей для учащихся русских школ и их родителей.

21 сентября в 16.00 Ознакомление учителей биологии русских школ с программами юннатских кружков при школах.

Республиканская станция юных натуралистов

Lugupeetud _____

Eesti NSV Noorte Naturalistide Keskmaja
korraldab 26. detsembril algusega kell
12 Ehitaajate Klubis (Endla 16)

N Ä Ä R I K A R N E V A L I

Kavas

Ettekandeid Nõmme Pioneeride Maja ise-
tegevuslastelt

Näärivana

Mängud ja tantsud

Parimaid kostüüme
premeeritakse

Eesti NSV
Noorte Naturalistide Keskmaja

Уважаемый _____

Центральная станция юных натуралистов
ЭССР проводит в Клубе строителей (ул.
Эндла, 16) 26 декабря началом в 12.00
часов

Н О В О Г О Д Н И Й К А Р Н А В А Л

В программе

Выступления кружка самодеятельности
Ниммеского Дома пионеров

Дед-мороз

Игры и танцы

Выдаются призы
за лучшие костюмы

Центральная станция
юных натуралистов Эстонской ССР

KUTSE
ПРИГЛАШЕНИЕ

Kallis _____

Palun tule 26.dets.k.a. kell 18.00
Ehitajate Klubisse (Endla tn.16)

N Ä Ä R I K A R N E V A L I L E

Kavas: näidend
n ä ä r i v a n a
kostüümide premeerimine
mängud ja tantsud

ENSV Noorte Naturalistide
Keskmaja

ПРИГЛАС

Lugupeetud sm.

Eesti NSV Noorte Naturalistide
Veetorni 3, 11. ja 12. septembril k. a.
Keskmaja korraldab oma ruumes
ringide töö tutvustamiseks
LAHTISTE USTE PÄEVAD.

KAVAS:

1. Ülevaade noorte loodusesõprade tegevusest.
2. Näitus.
3. Tutvumine õppeaia, kasvahoone ja elav-
nurga loomadega.

PALUME OSA VÕTTA:

11. septembril kell 11.00
Tallinna koolide õpilasi ja lastevanemaid ning
Tallinna koolide naturalistide ringide liikmeid.
12. septembril kell 10.00 või kell 15.00
Tallinna koolide bioloogiaõpetajaid.

EESTI NSV NOORTE NATURALISTIDE
KESKMAJA

Уважаемый тов.

Центральная станция юных
натуралистов Эстонской ССР
приглашает Вас
11 и 12 сентября Вэеторни 3,
где находится
ДЕНЬ ОТКРЫТЫХ ДВЕРЕЙ.

ПРОГРАММА:

1. Подведение итогов занятий друзей
природы.
2. Выставка.
3. Ознакомление с садом, оранжерей и
животными живого уголка.

ПРОСИМ ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ:

- 11 сентября в 15.00 часов
посещение школьниками и родителями и
участниками кружков юных натуралистов
городских школ.
12 сентября в 10.00 часов или в 15.00 часов
учителей биологии.

ЦЕНТРАЛЬНАЯ СТАНЦИЯ
ЮНЫХ НАТУРАЛИСТОВ ЭСТОНСКОЙ ССР

Lindudepöev

*Söödasõime
valmistamas*

*Sööda-
viimine*

& Metsaistutamine

